

АНАЛІЗ КІЛЬКОСТІ ОСІБ, ЩО ЗАГИНУЛИ ВНАСЛІДОК ВОГНЕПАЛЬНОЇ ТРАВМИ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ЗА 2007–2016 РР.

*В. Д. Мішалов,¹ Т. В. Хохолєва,¹ В. В. Войченко,²
В. Т. Бачинський,³ Г. Ф. Кривда⁴*

¹Національна медична академія післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика, м. Київ,

²Дніпропетровське обласне бюро судово-медичної
експертизи», м. Дніпро,

³Буковинський державний медичний університет,
м. Чернівці,

⁴Одеський національний медичний університет, м. Одеса

Вступ. За результатами літературних джерел і наукових досліджень відомо, що вогнепальна травма є і залишається актуальною темою для судової медицини України.

Мета — статистичний аналіз кількості осіб, що загинули внаслідок вогнепальної травми серед населення України за 2007–2016 рр.

Матеріали і методи — архівні матеріали бюро судово-медичної експертизи.

Результати і висновки. Статистичний аналіз кількості осіб, що загинули внаслідок вогнепальної травми серед населення України, виявив їх стабільне і мало відмінне коливання протягом 2007–2013 років. Починаючи з 2014 року, вказана тенденція різко змінилася у бік збільшення показників. Зокрема, протягом 2014 р. у м. Києві кількість травмованих внаслідок дії вогнепальних снарядів порівняно з попередніми роками стрімко зросла у 4–6 разів, що було зумовлене активними подіями на Майдані та початком бойових дій на сході України. Суттєве збільшення кількості осіб, які загинули внаслідок вогнепальних ушкоджень протягом останніх 3-х років (2014–2016 рр.), було характерне для Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Харківської областей, а для Запорізької області збільшення показника відмічалось лише у 2014 р. Вказана динаміка була зумовлена значним надходження до бюро судово-медичної експертизи трупів осіб, що загинули під час бойових дій на сході України.

Ключові слова: вогнепальна травма, судово-медична експертиза.

Вступ. За результатами літературних джерел і наукових досліджень, що були виконані в Україні за останні 10 років, у тому числі й на кафедрі судової медицини НМАПО імені П. Л. Шупика [1–7] відомо, що вогнепальна травма є і залишається актуальною темою для судової медицини України, оскільки кількість вогнепальних ушкоджень з роками має тенденцію до збільшення. Поруч з цим, мають місце труднощі диференційної діагностики як самих вогнепальних ушкоджень, так і снарядів, якими вони були заподіяні.

Медико-статистичний аналіз вогнепальних уражень за результатами відділення судово-медичної криміналістики Київського міського бюро судово-медичної експертизи за останні 10 років виявив збільшення кількості вогнепальних уражень засобами так званої «не травматичної дії», спорядженими еластичними кулями [4]. За результатами досліджень М. М. Шевчука [6], протягом 2006–2010 рр. в Україні кожне третє смертельне ураження було заподіяно боєприпасами, спорядженими кулями.

За результатами статистичного дослідження В. М. Зозулі [2], серед населення Житомирської області мала місце висока частота використання рушниць та обрізів із них, боєприпаси яких були споряджені шротом для вчинення кримінальних злочинів. Тобто ураження, які були заподіяні шротом, залишались стабільно високими у порівнянні з іншими видами вогнепальних снарядів.

З огляду на збільшення кількості і видів нової зброї, капсулів і пороху різних виробників та враховуючи збройний конфлікт, що відбувається на сході України, доцільним є визначення тенденції змін вогнепальної травми серед населення України за останні 10 років.

Стаття є фрагментом планової ініціативно-пошукової наукової роботи кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика «Вогнепальна травма: морфологічні, медико-криміналістичні особливості ушкоджень та критерії їх утворення» (№ держреєстрації 0115U002357).

Мета — статистичний аналіз кількості осіб, що загинули внаслідок вогнепальної травми серед населення України за 2007–2016 р.р.

Матеріали і методи дослідження. В роботі були використані архівні матеріали бюро судово-медичної експертизи України. Отримані результати оброблялись стандартними методами варіаційної статистики.

Результати досліджень та їх обговорення. Статистичний аналіз кількості вогнепальних ушкоджень, заподіяних мешканцям Автономної республіки Крим, міст Києва і Севастополя та 24-х областей України, виявив їх стабільне і мало відмінне коливання протягом 2007–2013 років (рис. 1). Вказане свідчить про майже незмінну частоту випадків застосування вогнепальної зброї мешканцями вказаних регіонів при вирішенні між особистих конфліктів на побутовій основі.

Починаючи з 2014 року, вказана тенденція різко змінилася у бік збільшення досліджуваних показників. Зокрема, протягом 2014 р. у м. Києві кількість травмованих внаслідок дії вогнепальних снарядів порівняно з попередніми роками стрімко зросла у 4–6 разів і становила 132 особи, що було зумовлене активними подіями на Майдані та початком бойових дій на сході України.

Суттєве збільшення кількості осіб, які загинули внаслідок вогнепальних ушкоджень протягом останніх 3-х років (2014–2016 рр.), було характерне для Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Харківської областей.

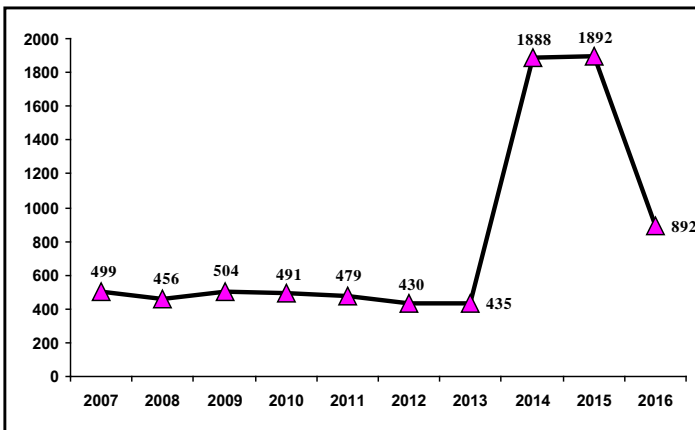

Рис. 1. Динаміка змін кількості осіб, що загинули від вогнепальної травми в Україні протягом 2007–2016 років.

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для Запорізької області збільшення показника відмічалось лише у 2014 р. (рис. 1, 2). Вказана динаміка була зумовлена значним надходженням до бюро судово-медичної експертизи трупів осіб, що загинули під час бойових дій на сході України.

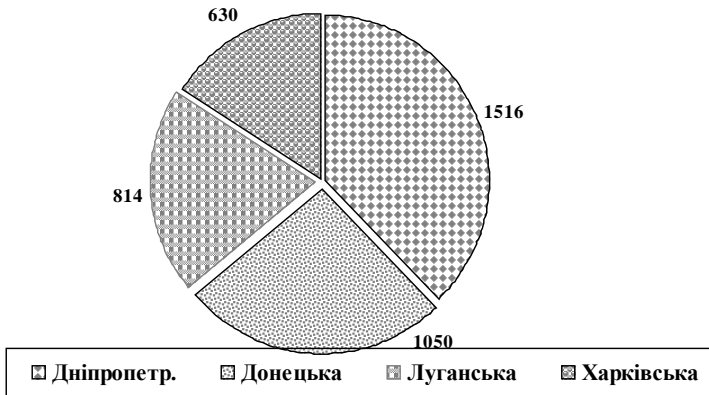

Рис. 2. Кількість осіб, що загинули від вогнепальної травми у Дніпропетровській, Донецькій, Луганській і Харківській областях у 2014–2016 роках.

Висновки:

1. Статистичний аналіз кількості вогнепальних ушкоджень, заподіяних мешканцям України протягом 2007–2016 рр., виявив їх стабільне і мало відмінне коливання протягом 2007–2013 років, що можна пояснити застосуванням вогнепальної зброї переважно при вирішенні міжособистих конфліктів на побутовій основі.

2. Починаючи з 2014 року, кількість випадків вогнепальних ушкоджень різко зросло, зокрема, у м. Києві протягом 2014 р. у 4–6 разів, що було зумовлене активними подіями на Майдані та початком бойових дій на сході України.

3. Суттєве збільшення загиблих осіб внаслідок вогнепальних ушкоджень протягом 2014–2016 рр. було характерним для Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Харківської областей, а для Запорізької області збільшення показника відмічалось лише у 2014 р. Причиною вказаного було суттєве збільшення осіб, що загинули під час бойових дій на сході України.

4. Отже, з огляду на викладене вище, є підстави вважати, що в Україні наразі зберігається тенденція до значної кількості осіб, причиною смерті яких є вогнепальна травма.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зарицький Г. А. Порівняльна судово-медична характеристика ушкоджень, заподіяних при пострілах з використанням різних видів 9 мм пістолетних боеприпасів: дис. на здобуття наукового ступеня канд. мед. наук зі спеціальності 14.01.25 — судова медицина. — НМАПО імені П. Л. Шупика. — Київ, 2008. — 150 с.
2. Зозуля В. М. Медико-статистичний аналіз ушкоджень, заподіяних при виконанні пострілів із вогнепальної, пневматичної зброї та засобів ударно-травматичної дії, за даними Житомирського обласного бюро судово-медичної експертизи / В. М. Зозуля // Судово-медична експертиза. — 2011. — № 4. — С. 21–24.
3. Мішалов В. Д. Нові можливості лабораторної діагностики продуктів пострілу шляхом проведення мікрорентгенофлуоресцентного спектрального елементного аналізу / В. Д. Мішалов, О. В. Михайленко // Морфологія. — 2016. — Т. 10. — № 3. — С. 373–376.
4. Михайленко О. В. Морфологічні особливості ушкоджень, заподіяних при пострілах набоями «Терен ЗФП» і «АЕ9». Дисертація на здобуття наукового ступеня канд. мед. наук зі спеціальності 14.01.25 — судова медицина. — НМАПО імені П. Л. Шупика. — Київ, 2010. — 168 с.
5. Петрошак О. Ю. Судово-медична оцінка ефективності подолання перешкод та уражень імітаторів біологічних об'єктів кулями до боеприпасів «FN 5,7x28 SS190» при пострілах з різних відстаней / О. Ю. Петрошак, Є. О. Пугач // Судово-медична експертиза. — 2011. — № 3. — С. 23–34.
6. Федоренко М. А. Судово-медична характеристика та експертна оцінка ушкоджень, заподіяних при пострілах пістолетними боеприпасами 9,2x18 мм, які споряджені кулями з протирикошетною здатністю: дис. на здобуття наукового ступеня канд. мед. наук зі спеціальності 14.01.25 — судова медицина. — НМАПО імені П. Л. Шупика. — Київ, 2010. — 146 с.
7. Шевчук М. М. Аналіз показників смертності серед населення України внаслідок заподіяння вогнепальних ушкоджень за 2005–2007 рр. / М. М. Шевчук // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика, Київ. — 2009. — Вип. 18. — Книга 2. — С. 279–284.

**Анализ количества погибших вследствие
огнестральной травмы среди населения Украины
за 2007–2016 гг.**

*В. Д. Мишалов, Т. В. Хохолева, В. В. Войченко,
В. Т. Бачинский, Г. Ф. Кривда*

Национальная медицинская академия последипломного
образования имени П. Л. Шупика, г. Киев,
КЗ «Днепропетровское областное бюро судебно-медицинской
экспертизы» ДОС, г. Днепр,
ВГНУ Украины «Буковинский государственный медицинский
университет», г. Черновцы,
Одесский национальный медицинский университет, г. Одесса

Введение. По результатам литературных источников и научных исследований известно, что огнестрельная травма есть и остается актуальной темой для судебной медицины Украины.

Цель — статистический анализ количества лиц, которые погибли вследствие огнестрельной травмы среди населения Украины за 2007–2016 гг.

Материалы и методы — архивные материалы бюро судебно-медицинской экспертизы.

Результаты и выводы. Статистический анализ количества лиц, погибших вследствие огнестрельной травмы среди населения Украины, выявил их стабильное и малоизменное колебание в течение 2007–2013 гг. Начиная с 2014 г., указанная тенденция резко изменилась в сторону увеличения показателей. Так, на протяжении 2014 г. в г. Киеве количество травмированных вследствие действия огнестрельных снарядов стремительно возросло в 4–6 раз, что обусловлено протистоянием во время революции Достоинства и началом боевых действий на востоке Украины. Существенное увеличение количества погибших на протяжении 3-х последних лет (2014–2016 гг.) вследствие огнестрельной травмы было характерным для Днепропетровской, Донецкой, Луганской и Харьковской областей, а для Запорожской области увеличение показателя отмечалось только в 2014 г. Указанная динамика была обусловлена поступлением в бюро судебно-медицинской экспертизы трупов погибших во время боевых действий на востоке Украины.

Ключевые слова: огнестрельная травма, судебно-медицинская экспертиза.

Analysis of deaths resulted from gunshot wounds among the population of Ukraine for 2007–2016.

V. D. Mishalov, T. V. Hoholeva, V. V. Voichenko, V. T. Bachinskyi, G. F. Krivda

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv,

Dnipropetrovsk Regional Bureau of Forensic Medicine, Dnipro, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Odesa National Medical University, Odesa

Introduction. According to the results of literature sources and scientific studies a gunshot injury is and remains a relevant topic for forensic medicine of Ukraine.

The goal is a statistical analysis of the number of persons who died due to gunshot injuries among the population of Ukraine for 2007–2016.

Material and methods –archival materials of Bureau of Forensic Medicine.

The results and conclusions. Statistical analysis of the number of deaths resulted from gunshot injuries among the population of Ukraine revealed their stable and slight fluctuation during 2007–2013. Starting in 2014, this trend has changed dramatically in the direction of increased values. Thus, during 2014 in Kyiv, the number of deaths resulted from gunshot injuries rapidly increased by 4–6 times due to the confrontation during the Revolution of Dignity and the beginning of hostilities in the east of Ukraine. A significant increase in the number of deaths within the last 3 years (2014–2016) was characteristic of Dnipropetrovsk, Donetsk, Luhansk and Kharkiv regions. In Zaporizhzhia region, such an increase was noted only in 2014. This dynamics was is due to the admission to the Bureau of Forensic Medicine of the corpses of those killed during the fighting in eastern Ukraine.

Key words: gunshot wound, forensic medicine.

Відомості про авторів:

Мішалов Володимир Дем'янович — завідувач кафедри судової медицини Національної медичної академії після-

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

дипломної освіти імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор. Голова проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Судова медицина. Патологічна анатомія», головний редактор фахового журналу «Судово-медична експертиза». Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9, тел. : (044)-440-47-71.

Хохолєва Тамара Володимирівна — доцент кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук, доцент. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9, тел. : (044) — 440-47-71.

Войченко Валерій Володимирович — начальник КЗ «Дніпропетровське обласне бюро судово-медичної експертизи» Дніпропетровської обласної ради, голова Асоціації судових медиків України, кандидат медичних наук, доцент. Адреса: м. Дніпро, площа Соборна, 14, тел. : (0562)-46–34–45.

Бачинський Віктор Теодосович — завідувач кафедри судової медицини та медичного правознавства ДВНЗ «Буковинський державний медичний університет», начальник КМУ «Бюро судово-медичної експертизи Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА», доктор медичних наук, професор. Адреса: м. Чернівці, вул. Кишинівська, 2.

Кривда Григорій Федорович — завідувач кафедри судової медицини і права Одеського національного медичного університету, начальник КУ «Одеське обласне бюро судово-медичної експертизи», доктор медичних наук, професор. Адреса: м. Одеса, пров. Валіховський, 4.

УДК 616.831–001:796.83

КЛІНІКО-ДІАГНОСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВИХ ТРАВМ У БОКСЕРІВ

А. В. Муравський

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика, м. Київ

Вступ. Бокс належить до видів спорту з високим ризиком отримання черепно-мозкових травм (ЧМТ), а також з частими віддаленими наслідками травм.